KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

OŚRODEK BADAŃ, STUDIÓW I LEGISLACJI KRAJOWEJ RADY RADCÓW PRAWNYCH

KRAJOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH | ul. Powązkowska 15, 01-797 Warszawa | tel.: 22 300 86 40 | kirp@kirp.pl | NIP 5261043011

Warszawa, 25 czerwca 2026 r.

Opinia
Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji
Krajowej Rady Radców Prawnych
(Zespół do spraw Ustroju Państwa i Wymiaru Sprawiedliwości)
dotycząca poselskiego projektu ustawy z 29 maja 2026 r.
o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy
(RPW/18744/2026)

Spis treści

I. Przedmiot opinii
II. Podstawy prawne opinii
III. Główne założenia opiniowanego projektu ustawy
IV. Analiza szczegółowa
VI. Konkluzje

I. Przedmiot opinii

Przedmiotem niniejszej opinii jest analiza prawna i ocena konstytucyjnoprawna przedstawionego do zaopiniowania poselskiego projektu ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (RPW/18744/2026).

II. Podstawy prawne opinii

1/ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946 – dalej też jako: „Konstytucja RP" lub „Konstytucja");

2/ Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 4 listopada 1950 r., (Dz.U. z 1993 r., nr 61, poz. 284 – dalej też jako: „EKPC");

3/ Karta Praw Podstawowych UE, (Dz. Urz. UE C 202 z 7.6.2016, s. 389–405, Dz.U. z 2009 r., nr 203, poz. 1569 – dalej też jako: „KPP UE);

4/ ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 365, 1792, z 2026 r. poz. 17 – dalej też jako: „Kodeks wyborczy");

5/ poselski projekt ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (RPW/18744/2026). - dalej też jako: „projekt ustawy", „projekt", „projektowana regulacja";

6/ inne akty normatywne wskazane w treści opinii.

III. Główne założenia opiniowanego projektu ustawy

Opiniowany projekt ustawy o zmianie Kodeksu wyborczego koncentruje się na zasadniczej modyfikacji mechanizmu ustalania liczby posłów wybieranych w poszczególnych okręgach wyborczych. Celem projektodawców jest przy tym zwiększenie elastyczności systemu oraz zapewnienie zgodności podziału mandatów z aktualną strukturą demograficzną kraju. Analiza przepisów projektu oraz jego uzasadnienia pozwala wskazać, że kluczowa zmiana ma polegać na odejściu od ustawowego określania liczby mandatów w okręgach wyborczych na rzecz regulacji tej materii w drodze aktu wykonawczego w postaci rozporządzenia, wydawanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, przy zachowaniu istotnej roli Państwowej Komisji Wyborczej.

W art. 1 projekt wprowadza szereg zmian w przepisach Kodeksu wyborczego. Po pierwsze, w art. 18 § 3 pkt 5 rozszerzono odesłanie do nowo wprowadzanego art. 203a, co ma znaczenie systemowe i zapewnia spójność regulacji, wskazując na nowe kompetencje organów wyborczych. Następnie w art. 202 § 2 oraz art. 203 § 1 usunięto odniesienia do liczby posłów wybieranych w poszczególnych okręgach. Zabieg ten jest konsekwencją zasadniczej zmiany proponowanej w projekcie polegającej na wyjęciu tej materii z ustawy i przeniesieniu jej do regulacji podustawowej, co stanowi fundament całej nowelizacji. Centralnym elementem projektowanej regulacji jest dodanie do Kodeksu wyborczego nowego art. 203a. Przepis ten ustanawiać ma w założeniu mechanizm aktualizacji liczby mandatów w okręgach wyborczych. Zgodnie z § 1, Państwowa Komisja Wyborcza uzyska kompetencję do przedkładania ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych wniosków o zmianę liczby posłów w okręgach, jeśli wynikać to będzie ze zmian liczby mieszkańców. Z kolei § 2 projektowanych zmian nakłada na ministra obowiązek wydania rozporządzenia zgodnie z wnioskiem PKW, co oznacza związanie organu wykonawczego ustaleniami centralnej komisji wyborczej i ograniczenie uznaniowości ministra. Kolejny § 3 wprowadza zaś zakaz dokonywania zmian w określonych okresach, tj. na 6 miesięcy przed końcem kadencji Sejmu oraz w trakcie procedury wyborczej, co zdaniem projektodawców realizuje zasadę stabilności prawa wyborczego.

Kolejna (powiązana z poprzednią) zmiana przewidziana w art. 1 opiniowanego projektu ustawy dotyczy załącznika nr 1 do Kodeksu wyborczego. Nowe brzmienie załącznika (obszernie przedstawione w projekcie) utrzymuje dotychczasowy podział kraju na 41 okręgów wyborczych, precyzując ich granice oraz siedziby komisji, lecz usuwa z niego liczbę mandatów przypadających na każdy okręg. Oznacza to rozdzielenie dwóch elementów konstrukcyjnych geograficznie i demograficznie warunkowanego systemu wyborczego, tj. granice okręgów wyborczą pozostaną materią ustawową, natomiast liczba mandatów stanie się elementem dynamicznym, możliwym do częstszej aktualizacji.

Przepisy przejściowe zawarte w art. 2 projektowanej regulacji przewidują z kolei pierwsze zastosowanie nowego mechanizmu. PKW ma w tym zakresie w ciągu 30 dni od wejścia w życie ustawy sporządzić wniosek na podstawie danych z Centralnego Rejestru Wyborców, a właściwy minister w terminie kolejnych 30 dni wydać rozporządzenie określające aktualną liczbę mandatów. Art. 3 projektu reguluje zaś kwestie związane z wejściem w życie ustawy, przyjmując zasadę 30 dni *vacatio legis*, ale jednocześnie uzależniając wejście w życie zmian materialnych (art. 1) od wydania rozporządzenia, co ma zapewnić ciągłość regulacji.

W uzasadnieniu projektu ustawy szeroko wyjaśniono motywy i cele proponowanych zmian. Wskazuje się tutaj przede wszystkim na nieefektywność dotychczasowego systemu, w którym każda zmiana liczby posłów wymaga pełnej procedury legislacyjnej, co prowadzi do opóźnień i utrzymywania nieaktualnych proporcji reprezentacji. Podkreślono też, że w praktyce wnioski PKW bywają nierozpatrywane przez Sejm, co skutkuje naruszeniem normy przedstawicielstwa, czyli zasady, że liczba mieszkańców przypadających na mandat powinna być względnie wyrównana. Ponadto projektodawcy argumentują również, że liczba mandatów nie powinna stanowić materii ustawowej, gdyż jej częsta aktualizacja jest konieczna ze względu na zmiany demograficzne. Przeniesienie tej kwestii do rozporządzenia ma w założeniu skrócić procedurę i zapewnić bieżące dostosowanie systemu wyborczego do rzeczywistej liczby ludności. Jednocześnie zachowanie inicjatywy po stronie PKW i związanie ministra jej wnioskiem ma przeciwdziałać ryzyku nadużyć politycznych oraz zapewniać obiektywny charakter tego procesu. W tym ujęciu istotnym elementem uzasadnienia projektu ustawy jest też odwołanie się do standardów równości wyborów w państwie demokratycznym. Projekt zmierza w tym zakresie w ocenie wnioskodawców do lepszej realizacji zasady równości głosu poprzez wyrównanie liczby wyborców przypadających na jeden mandat w różnych okręgach. Wskazano w tym kontekście także przykłady zagraniczne, gdzie stosuje się różne modele regulacji, jednak podkreślono, że najbardziej efektywny jest mechanizm regularnej weryfikacji liczby mandatów według jasno określonych kryteriów. W uzasadnieniu projektu wskazano też, że przewiduje on również ograniczenia czasowe zmian, co odpowiada w ocenie projektodawców standardom demokratycznym i zapobiega manipulacjom w okresie bezpośrednio poprzedzającym wybory. Podkreślono, że regulacja nie ingeruje w granice okręgów wyborczych, które nadal będą określane w ustawie i ewentualnie zmieniane w drodze ustawowej, co zachowuje równowagę między elastycznością a stabilnością systemu wyborczego. W zakresie skutków projektowanej regulacji wskazano wreszcie, że projekt nie generuje istotnych kosztów finansowych ani gospodarczych, natomiast jego znaczenie społeczne jest istotne, gdyż dotyczy prawidłowości procesu wyborczego i zaufania obywateli do państwa. Usprawnienie procedury oraz zapewnienie

aktualności liczby mandatów ma prowadzić do zwiększenia poczucia sprawiedliwości wyborczej i realizacji zasady demokratycznego państwa prawnego.

Podsumowując tę część analizy należy zauważyć, że projektowana nowelizacja Kodeksu wyborczego wprowadza bardzo istotną systemową zmianę polegającą na wyjęciu z zakresu materii ustawowej problematyki ustalania liczby mandatów do obsadzenia w okręgach i powierzeniu ich aktualizacji organowi wykonawczemu (ministrowi), działającemu na podstawie wniosku niezależnej PKW. Rozwiązanie to ma w ocenie wnioskodawców zwiększyć efektywność, aktualność i równość systemu wyborczego, przy jednoczesnym zachowaniu mechanizmów zabezpieczających demokratyczne wybory przed nadużyciami oraz z zachowaniem stabilności podstawowych elementów prawa wyborczego.

IV. Analiza szczegółowa

Ocena konstytucyjna projektowanych zmian Kodeksu wyborczego powinna zostać dokonana z wszechstronnym uwzględnieniem właściwych wzorców ustrojowych odnoszących się do rzetelnych wyborów w państwie demokratycznym, które obejmują odpowiednie standardy konstytucyjne wypracowane w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego oraz standardy międzynarodowe wiążące państwo polskie, tj. właściwe normy EKPC, orzecznictwo ETPC, ale też posiłkowo właściwe normy Karty Praw Podstawowych UE. Konieczne jest równocześnie rozważenie kilku zasadniczych aspektów objętych opiniowanym projektem w kontekście wskazanych wzorców normatywnych, tj. dopuszczalności i zakresu przeniesienia dotychczasowej ustawowej materii wyborczej do aktu wykonawczego do ustawy, zabezpieczenia zasady równości wyborów, standardów stabilności prawa wyborczego oraz zakresu dopuszczalnej ingerencji w prawa polityczne obywateli realizowane w trakcie procedury wyborczej.

Punktem wyjścia dla powyżej sygnalizowanej hierarchicznej oceny ustrojowej są normy Konstytucji RP, w szczególności art. 2 Konstytucji (zasada rzetelnych wyborów i zasady prawidłowej legislacji), ale też art. 96 ust. 2, który statuuje zasady wyborów do Sejmu jako powszechnych, równych, bezpośrednich, odbywających się w głosowaniu tajnym i proporcjonalnych. Z projektowanej nowelizacji wynika, że jej głównym celem jest wzmocnienie zasady równości wyborów w aspekcie materialnym, a to poprzez bieżące dostosowywanie liczby mandatów w okręgach do zmian demograficznych. Na poziomie oceny materialnej kierunek ten w pełni odpowiada standardom konstytucyjnym oraz orzecznictwu Trybunału Konstytucyjnego, który wielokrotnie podkreślał, że równość wyborów obejmuje zarówno równość formalną (każda osoba ma równą liczbę głosów do oddania), jak i równość materialną wyborów, czyli zakładaną zbliżoną „siłę głosu" każdego wyborcy wynikającą z podobnej liczby wyborców przypadających na dany mandat do

obsadzenia (por. w szczególności wyroku TK z dnia 20 lipca 2011 r., sygn. akt K 9/11). Projekt w pełni trafnie identyfikuje ten ważny problem ustrojowy, a także problem utrzymujących się sprzecznie z normami konstytucyjnymi dysproporcji w tym obszarze w polskiej praktyce ustrojowej i w tym zakresie jego założenia należy ocenić w pełni **pozytywnie**.

Zasadnicze jednak **wątpliwości** konstytucyjne pojawiają się w związku z przeniesieniem kompetencji ustalania liczby mandatów przypadających do obsadzenia w danym okręgu wyborczym z poziomu ustawy do rozporządzenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych, który będzie związany wnioskiem PKW. Zgodnie bowiem z art. 92 Konstytucji, rozporządzenia mogą być wydawane wyłącznie na podstawie szczegółowego upoważnienia ustawowego i w celu jej wykonania. W doktrynie i orzecznictwie TK (np. przywołana już sprawa K 9/11) podkreśla się przy tym, że materia prawa wyborczego jako kluczowa dla realizacji praw politycznych obywateli w państwie demokratycznym, powinna być regulowana przede wszystkim na poziomie ustawowym, a delegacje ustawowe nie mogą mieć charakteru blankietowego. Projekt przewiduje wprawdzie związanie ministra wnioskiem PKW, co ogranicza jego uznaniowość, jednak sama decyzja o przekazaniu tak istotnego elementu systemu wyborczego do regulacji podustawowej może być oceniona jako problematyczna z punktu widzenia zasady wyłączności ustawy w zakresie kształtowania praw wyborczych obywateli (art. 31 ust. 3 Konstytucji w związku z art. 62 ust. 1 Konstytucji). TK w swoim dotychczasowym orzecznictwie wskazywał bowiem w tym kontekście, że podstawowe elementy prawa wyborczego, w tym sposób podziału mandatów i konstrukcja okręgów wyborczych, powinny być określone w ustawie, gdyż mają bezpośredni wpływ na realizację praw wyborczych obywateli (ponownie K 9/11). Wprawdzie liczba mandatów w okręgach nie jest tożsama z granicami okręgów, które nadal pozostają materią ustawową, jednak mechanizm ich rozdziału ma istotne znaczenie dla wyniku wyborów. Można zatem argumentować, że ustawodawca powinien przynajmniej bardziej szczegółowo określić kryteria i algorytm podziału mandatów, zamiast ograniczać się do odesłania do danych demograficznych i decyzji PKW.

Z drugiej jednak strony projekt zawiera mechanizmy zabezpieczające przed arbitralnością przedstawiciela władzy wykonawczej. Kluczowe znaczenie ma tu rola niezależnej w założeniu ustrojowym Państwowej Komisji Wyborczej jako głównego organu wyborczego, która ma inicjować procedurę wydania rozporządzenia i określić liczbę mandatów w oparciu o obiektywne dane z Centralnego Rejestru Wyborców. Minister będzie zaś formalnie związany wnioskiem PKW, co istotnie ogranicza ryzyko politycznego manipulowania podziałem mandatów, a więc ryzyko niedopuszczalnego w państwie demokratycznym i prawnym zjawiska *gerrymanderingu (sensu largo)*. W tym kontekście projektowana regulacja może zostać uznana za zgodną z konstytucyjną zasadą rzetelności procedur wyborczych i z zasadami prawidłowej legislacji, o ile praktyka jej stosowania

nie będzie odbiegać od założeń ustrojowych. Argumentem na rzecz dopuszczenia tego rozwiązania jest też wskazywana w uzasadnieniu projektu dotychczasowa błędna praktyka bezczynności ustawodawczej pomimo konieczności zmian w zakresie dostosowania materialnej równości wyborów do zmian demograficznych. Brak tych koniecznych zmian narusza istotny ustrojowy element wyborczy w zakresie zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa jako drugiego istotnego czynnika warunkującego właściwe zachowanie równości materialnej wyborów, obok tzw. właściwej geografii wyborczej związanej z wyznaczeniem granic okręgów wyborczych.

Za ustrojową dopuszczalnością proponowanych w projekcie zmian przemawia ponadto uwzględnienie standardów międzynarodowych. W perspektywie norm Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, kluczowe znaczenie ma przy tym przywoływany już art. 3 Protokołu nr 1, gwarantujący prawo do wolnych wyborów. Orzecznictwo ETPC podkreśla zaś w tym kontekście, że państwa mają dość szeroki margines uznania w kształtowaniu systemu wyborczego, ale muszą jednak zapewnić realizację „istoty prawa wyborczego" oraz równe traktowanie wyborców (np. sprawa *Mathieu-Mohin i Clerfayt przeciwko Belgii*, 1987). ETPC dopuszcza przy tym co istotne różne modele dystrybucji (alokacji) mandatów w okręgach wyborczych, o ile nie prowadzą one do rażących dysproporcji. Również z punktu widzenia pośrednio analizowanych norm KPP UE (art. 39 i 40), w których standard ochrony praw wyborczych jest zbliżony do EKPC i opiera się na zasadzie demokracji przedstawicielskiej oraz równości wyborów, należy uznać, że projekt nie narusza wprost norm KPP UE, o ile zapewni się w praktyce stosowania jego norm rzeczywistą równość głosu i brak dyskryminacji. Mechanizm oparty na obiektywnych danych demograficznych i instytucjonalnym udziale niezależnej PKW wpisuje się w te wymagania. Z tego punktu widzenia opiniowany projekt ustawy, zmierzając do częstszej aktualizacji liczby mandatów i tym samym do pełniejszego zagwarantowania zasady równości materialnej wyborów, powinien być oceniony jako zgodny ze standardami konwencyjnymi, a nawet sprzyjający ich pełniejszej realizacji. Jednocześnie należy jednak wskazać, że ETPC zwraca też uwagę w swoim orzecznictwie na znaczenie procedur chroniących przed arbitralnością i instrumentalizacją prawa wyborczego przez władzę wykonawczą. W tym kontekście powierzenie kompetencji ministrowi, nawet przy formalnym związaniu wnioskiem niezależnej PKW, może budzić pewne wątpliwości, zwłaszcza jeśli brak jest silnych mechanizmów kontroli (np. kontroli sądowej). Projekt nie przewiduje zaś szczególnego trybu zaskarżenia rozporządzenia, co może być ocenione jako niedostateczne zabezpieczenie gwarancyjne w analizowanym kontekście. Należy postulować rozważenie wyraźnego przewidzenia w nowelizacji Kodeksu wyborczego takiej „szybkiej" ścieżki kontroli sądowej, przykładowo przed sądem administracyjnym lub przed TK.

W zakończeniu tej części opinii należy jeszcze dokonać oceny ustrojowej proponowanych w projekcie zmian w kontekście normatywnym uwzględniającym zasadę stabilności prawa wyborczego, wywodzoną zarówno z orzecznictwa TK (ponownie głównie sprawa K 9/11), jak i ze standardów międzynarodowych. Trybunał Konstytucyjny wskazywał w tym kontekście wielokrotnie, że istotne zmiany prawa wyborczego nie powinny być dokonywane na krótko przed wyborami. Projekt wprost implementuje ten standard konstytucyjny, wprowadzając zakaz zmiany liczby mandatów na sześć miesięcy przed upływem kadencji Sejmu oraz w okresie od zarządzenia wyborów do momentu stwierdzenia ich ważności. Rozwiązanie to należy ocenić zdecydowanie pozytywnie i wskazać, że jest ono w pełni zgodne z konstytucyjną zasadą demokratycznego państwa prawnego oraz z zasadą „ciszy legislacyjnej" w obszarze regulacji prawa wyborczego o istotnym charakterze (art. 2 Konstytucji).

Reasumując powyższe ustalenia w zakresie ustrojowej oceny poselskiego projektu ustawy z 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (RPW/18744/2026), trzeba w konsekwencji wskazać, że projektowane rozwiązania mają w pewnym stopniu ambiwalentny charakter z punktu widzenia ich zgodności z normami konstytucyjnymi i ze standardami międzynarodowymi. Z jednej strony w pełni pozytywnie należy ocenić dążenie projektodawców do realizacji zasady równości wyborów w aspekcie materialnym poprzez elastyczne dostosowywanie liczby mandatów oraz wprowadzenie gwarancji stabilności prawa wyborczego. Z drugiej jednak strony trzeba też zauważyć, że wątpliwości budzić może przeniesienie tak ważnej materii wyborczej na poziom rozporządzenia, co może być uznane za osłabienie ustawowego charakteru regulacji praw wyborczych oraz potencjalnie naruszać standardy konstytucyjne dotyczące zakresu delegacji ustawowej. Ostateczna ocena zgodności zależy od praktyki stosowania tych rozwiązań, a ryzyko nadużyć nie jest małe. W tym miejscu uznaje się jednak ostatecznie, że jest więcej argumentów konstytucyjnych i prawnomiędzynarodowych sprzyjających pozytywnej ocenie projektu także w tym obszarze (w tym nadrzędny jednak charakter materialnej równości wyborów w stosunku do legislacyjnych wymogów formalnych oraz bezzasadne nierealizowane tej zasady w praktyce w aktualnym stanie prawnym) i dlatego ocena pomimo wyrażonych tutaj wątpliwości jest jednak pozytywna.

VI. Konkluzje

Mając na uwadze powyższe ustalenia szczegółowe, w konkluzjach niniejszej opinii należy wskazać, że:

1/ opiniowany projekt ustawy nowelizującej Kodeks wyborczy jest **generalnie zgodny** z normami konstytucyjnymi i europejskimi;

2/ za elementy w szczególności **zgodne** z właściwymi wzorcami ustrojowymi uznać należy wzmocnienie zasady równości wyborów w aspekcie materialnym (art. 96 ust. 2 Konstytucji RP), gdyż projekt zmierza wprost do dostosowywania liczby mandatów do zmian demograficznych, co w pełni odpowiada koncepcji równości materialnej głosu akcentowanej także w orzecznictwie TK;
3/ projekt w powyższym kontekście tworzy potencjalne ramy normatywne **ograniczające ryzyko** trwałych dysproporcji demograficznych w zakresie reprezentacji pomiędzy poszczególnymi okręgami i w zakresie ustalania w nich właściwej jednolitej normy przedstawicielstwa;
4/ powyższe propozycje normatywne są też **zasadniczo zgodne** ze standardami wynikającymi z art. 3 Protokołu nr 1 do EKPC i orzecznictwem ETPC jako sprzyjające realizacji „efektywnego" prawa wyborczego i równego traktowania wyborców, a także jako mieszczące się w stosunkowo szerokim marginesie uznania państw w zakresie kształtowania systemu wyborczego;
5/ wprowadzając istotną rolę niezależnego centralnego organu wyborczego (PKW) w zakresie inicjatywy zmian i ustalania danych demograficznych, a także przewidując związanie ministra wnioskiem PKW, projekt **trafnie** ogranicza ryzyko politycznej manipulacji przy ustalaniu liczby mandatów do obsadzenia w drodze rozporządzenia, co niewątpliwie stanowi istotny mechanizm gwarancyjny, ale **pożądane** jest jednak rozważenie przewidzenia w Kodeksie wyborczym wyraźnego mechanizmu o jeszcze mocniejszym skutku ustrojowym w postaci kontroli sądowej w tym zakresie;
6/ projekt może bowiem budzić wątpliwości konstytucyjne i prawnomiędzynarodowe z uwagi na przeniesienie określenia liczby wybieralnych mandatów do rozporządzenia (art. 92 Konstytucji RP) i tym samym z uwagi na podustawowe formalnie określenie istotnego elementu praw wyborczych (art. 62 ust. 1 Konstytucji), co może zostać uznane za materię zastrzeżoną dla ustawy (naruszenie zasady wyłączności ustawy w zakresie kształtowania podmiotowych praw wyborczych);
7/ wątpliwości może też wzbudzić zbyt szeroka delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia (ryzyko „blankietowości"), brak szczegółowego algorytmu podziału mandatów w ustawie, a także to, że projektodawca, a w konsekwencji przyszły ustawodawca nie określa precyzyjnych kryteriów ograniczających decyzję organu wykonawczego;
8/ możliwe jest też argumentowanie, że projekt zakładając odejście od ustawowego trybu ustalania liczby mandatów zmniejsza demokratyczną kontrolę nad kluczowym elementem systemu wyborczego, co stanowi potencjalne ryzyko naruszenia choćby standardów ETPC w zakresie arbitralności władzy wykonawczej, gdyż pomimo formalnego związania wnioskiem PKW, decyzja ma formę rozporządzenia organu politycznego władzy wykonawczej;
9/ w konsekwencji powyższych uwag końcowych **materialnie** (cel i funkcja proponowanych zmian) projekt ocenić należy jako **w pełni zgodny** ze standardami konstytucyjnymi i europejskimi, ponieważ wzmacnia on równość materialną wyborów i aktualność demokratycznej reprezentacji, ale pod

względem **formalnym** (proponowana technika legislacyjna i poziom regulacji normatywnej) projekt **budzi wątpliwości** konstytucyjne, które przy założeniu prawidłowej praktyki stosowania tych rozwiązań i wprowadzeniu dodatkowej kontroli sądowej, mogą jednak zostać uznane za **nieistotne**;

10/ w pełni **pozytywnie** ocenić należy wprowadzenie w regulacjach projektu gwarancji stabilności prawa wyborczego, w szczególności w zakresie „ciszy legislacyjnej" w obrębie odpowiednich norm modyfikujących istotnie podmiotowe prawa wyborcze.

Opracował:
dr hab. Wojciech Mojski, prof. UMCS
Katedra Prawa Konstytucyjnego, Instytut Nauk Prawnych, Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
radca prawny, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie